

Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys

T1 ohjata oppilasta ymmärtämään terveyden laaja-alaisuutta, terveyden edistämistä sekä elämäntapaa, kasvua ja kehitystä voimavaralähtöisesti	7.lk Oppilas tutustuu terveyden laaja-alaisuuteen, terveyden edistämiseen sekä elämäntapoihin	8.lk Oppilas tarkastelee terveyden laaja-alaisuutta, terveyden edistämistä sekä elämäntapaa, kasvua ja kehitystä voimavaralähtöisesti	9.lk Oppilas ymmärtää terveyden laaja-alaisuuden sekä terveyden edistämisen, elämäntapojen, kasvun ja kehityksen voimavaralähtöisestä näkökulmasta
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri	Elämäntapojen vaiheet Terveyden osa-alueet Terveyteen liittyvät tottumukset	Voimavaralähtöinen terveyden edistäminen elämäntapojen eri vaiheissa Terveyden osa-alueiden soveltaminen erilaisiin käytännön tilanteisiin Terveyteen liittyvät tietolähteet ja terveystietäminen	Terveyden ja hyvinvoinnin laaja-alaisuus ja voimavaralähtöisyys Terveyttä tukevat ja vaarantavat tekijät omassa elämässä ja yhteiskunnassa Terveyteen liittyvän tiedon luotettavuus
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuus		
Arvioinnin kohde	Terveyteen liittyvät käsitykset		

T2 ohjata oppilasta kehittämään valmiuksiaan tunne- ja vuorovaikutustaidoissa ja kykyä toimia erilaisissa ristiriita- ja kriisitilanteissa	7.lk Oppilas osaa nimetä perustunteita ja tietää, että ne vaikuttavat käyttäytymiseen. Oppilas osaa nimetä ristiriitatilanteita sekä stressin ja kriisien piirteitä	8.lk Oppilas osaa nimetä perustunteet sekä antaa joitakin esimerkkejä tunteiden ja käyttäytymisen välisestä vuorovaikutuksesta. Oppilas osaa nimetä keinoja ristiriitatilanteiden selvittämiseen ja stressin ja kriisien käsittelyyn	9.lk Oppilas osaa kuvata perustunteiden lisäksi muita tunteita sekä antaa esimerkkejä tunteiden ja käyttäytymisen välisestä vuorovaikutuksesta ja käyttäytymisen säätelystä. Oppilas osaa kuvata keinoja ja ratkaisuja ristiriitatilanteiden selvittämiseen sekä
--	--	---	---

			stressin ja kriisien käsittelyyn
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys	Tunteiden tunnistaminen, säätely ja ilmaiseminen Ristiriita- ja kriisitilanteiden tunnistaminen ja niissä toimimisen keinoja	Tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämisen Omien ristiriitatilanteissa toimimisen ja stressin ja kriisien käsittelyn valmiuksien kehittäminen	Rakentavan tunne- ja vuorovaikutustilanteissa toimimisen kehittäminen Ristiriitatilanteiden, stressin ja kriisien käsittelyn valmiuksien kehittäminen myös yhteisössä
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisuus L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Vuorovaikutus- ja tunnetaitojen sekä käyttäytymisen säätelyn analysointi		

T3 ohjata oppilasta kehittämään itsetuntemustaan, omien arvojen ja asenteiden sekä kehon ja mielen viestien tunnistamista ja säätelyä käyttäytymistään, oppimistaan ja opiskeluaan tukevia tekijöitä	7.lk Oppilas kehittää itsetuntemustaan ja itsesäätelyä. Oppilas kehittää omaa oppimistaan ja tunnistaa opiskeluaan tukevia tekijöitä	8.lk Oppilas syventää itsetuntemustaan ja tarkkailee itsesäätelyään. Oppilas arvioi oppimistaan ja opiskeluaan tukevien tekijöiden esiintymistä	9.lk Oppilas syventää itsetuntemustaan ja tarkkailee itsesäätelyään. Oppilas säätelää oppimistaan ja hyödyntää opiskeluaan tukevia tekijöitä
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys	Itsetuntemuksen, omien arvojen ja asenteiden sekä kehon ja mielen viestien tunnistamisen harjoittelu Käyttäytymisen säätelyn ja oman oppimisen tukemisen harjoittelu	Itsetuntemuksen, omien arvojen ja asenteiden sekä kehon ja mielen viestien tunnistamisen kehittäminen Käyttäytymisen säätelyn sekä omaa oppimista tukevien	Itsetuntemuksen syventäminen ja itsesäätelyn vahvistaminen omien arvojen pohjalta Kehon ja mielen viestien tulkinta ja käyttäytymisen säätely

	Omien kokemusten pohtiminen osana itsearviointia	tekijöiden omaksuminen ja hyödyntäminen Omien kokemusten pohtiminen osana itsearviointia	Oman oppimisen säätely ja opiskelua tukevien tekijöiden hyödyntäminen Omien kokemusten pohtiminen osana itsearviointia
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys		
Arvioinnin kohde	Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena.		

T4 ohjata oppilasta pohtimaan yksilöllisyyteen, yhteisöllisyyteen ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä terveyden näkökulmasta sekä tukea oppilaan valmiuksia luoda vastuullisia ratkaisuja ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa	7.lk Oppilas pohtii yksilöllisyyteen ja yhteisöllisyyteen liittyviä kysymyksiä terveyden näkökulmasta. Oppilas harjoittelee toimimaan vastuullisesti ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa	8.lk Oppilas tarkastelee yksilöllisyyteen, yhteisöllisyyteen ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä terveyden näkökulmasta. Oppilas kehittyy toimimaan vastuullisesti ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa	9.lk Oppilas pohtii ja analysoi yksilöllisyyteen, yhteisöllisyyteen ja yhdenvertaisuuteen liittyviä kysymyksiä terveyden näkökulmasta. Oppilas asennoituu toimimaan vastuullisesti ihmisten välisissä vuorovaikutustilanteissa
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri	Kansanterveyden edistämisen tapoja eri elämänvaiheissa, esimerkiksi kansallinen rokotusohjelma Hyvinvointia edistäviä toiminta- ja vuorovaikutusmalleja	Eri ikäkausien ja ihmisryhmien terveyteen ja hyvinvointiin liittyviä kysymyksiä Oma vastuullinen hyvinvointia edistävä toiminta ja vuorovaikutus	Eri ikäkausien ja ihmisryhmien vastuullinen terveyskäyttäytymisen ja oikeudet saada hoitoa, esimerkiksi opiskelijaterveydenhuolto ja hoitotakuu Hyvinvointia edistävien toimintamallien perustelevinen
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys		

	L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen
Arvioinnin kohde	Terveydellisen kehityksen analysointi ja toiminta vuorovaikutustilanteissa

Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät ja sairauksien ehkäisy

T5 Ohjata oppilasta syventämään ymmärrystään fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta terveydestä ja niitä vahvistavista ja vaarantavista tekijöistä ja mekanismeista sekä tukea oppilaan valmiuksia käyttää näihin liittyviä käsitteitä asianmukaisesti	7.lk Oppilas hahmottaa fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveyden kokonaisuuden ja tietää terveyttä vahvistavia ja vaarantavia tekijöitä. Oppilas käyttää näihin liittyviä käsitteitä asianmukaisesti	8.lk Oppilas syventää fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveyden kokonaisuuden hahmottamista sekä perehtyy terveyttä vahvistaviin ja vaarantaviin tekijöihin sekä niihin vaikuttaviin mekanismeihin. Oppilas käyttää näihin liittyviä käsitteitä asianmukaisesti	9.lk Oppilas ymmärtää fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen terveyden kokonaisuuden sekä terveyttä vahvistavien ja vaarantavien tekijöiden sekä mekanismien vaikutuksen. Oppilas käyttää näihin liittyviä käsitteitä asianmukaisesti
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri	Terveyden ja hyvinvoinnin kolmio Terveyden edistämisen periaatteita, terveet elämäntavat Terveysviestintään liittyviä keskeisiä käsitteitä	Terveyden ja hyvinvoinnin kolmion soveltaminen eri elämäntilanteisiin Terveyden edistämiseen ja terveyden ylläpitämiseen liittyvät omat valinnat Terveysviestinnän käsitteistöä	Terveyden ja hyvinvoinnin arvioiminen terveyden ja hyvinvoinnin kolmion kautta omassa ja muiden elämässä Terveyttä vahvistavat ja uhkaavat tekijät terveyden ja hyvinvoinnin kolmella eri osalla Terveysviestinnän käsitteiden asianmukainen käyttäminen
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito		

Arvioinnin kohde	Terveyteen vaikuttavien tekijöiden tunnistaminen ja terveyteen liittyvien käsitteiden käyttäminen
-------------------------	---

T6 tukea oppilaan kehittymistä terveyteen ja sairauteen liittyvän tiedon hankkijana ja käyttäjänä sekä edistää valmiuksia toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa	7.lk Oppilas tutustuu terveyteen ja sairauteen liittyvään tietoon ja tietolähteisiin sekä kehittää valmiuksiaan toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa	8.lk Oppilas oppii hakemaan ja käyttämään terveyteen ja sairauksen liittyvää tietoa sekä harjaantuu toimimaan tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa	9.lk Oppilas oppii hakemaan ja käyttämään terveyteen ja sairauksen liittyvää tietoa sekä osaa toimia tarkoituksenmukaisesti terveyteen, turvallisuuteen ja sairauksiin liittyvissä tilanteissa
S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri	Itsehoitoon ja avun hakemiseen sekä terveyttä ja turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin liittyviä tiedonhankinta- ja toimintatapoja omassa lähiympäristössä ja elämäntilanteessa, esimerkiksi avun hälyttämisen ja hätäensiavun perustiedot ja -taidot	Itsehoitoon ja avun hakemiseen sekä terveyttä ja turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin liittyviä tiedonhankinta- ja toimintatapoja, esimerkiksi avun hälyttämisen ja hätäensiavun perustietojen ja -taitojen vahvistaminen	Itsehoitoon ja avun hakemiseen sekä terveyttä ja turvallisuutta vaarantaviin tilanteisiin liittyviä tiedonhankinta- ja toimintatapoja, esimerkiksi avun hälyttämisen ja hätäensiavun perustietojen ja -taitojen vahvistaminen
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Terveyteen, turvallisuuteen ja sairauteen liittyvien tietojen ja taitojen hallinta		

T7 ohjata oppilasta tunnistamaan ja arvioimaan omia terveyteen ja turvallisuuden liittyviä tottumuksiaan, valintojaan ja niiden perusteluja sekä rohkaista oppilasta pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä voimavaroja	7.lk Oppilas oppii tunnistamaan terveyteen ja turvallisuuden liittyviä tekijöitä sekä oppii pohtimaan omia terveyteen ja turvallisuuden liittyviä tottumuksiaan ja valintojaan	8.lk Oppilas oppii tunnistamaan omia terveyteen ja turvallisuuden liittyviä tekijöitä sekä oppii pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä tottumuksia ja valintoja	9.lk Oppilas oppii tunnistamaan ja arvioimaan omaan terveyteen ja turvallisuuden liittyviä tekijöitä ja valintoja sekä oppii pohtimaan oman terveyden kannalta merkityksellisiä voimavaroja
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy	Omien terveystottumusten ja elämäntapojen seuranta ja arviointi, esimerkiksi pienimuotoisesti ruoka-, uni-, liikuntapäiväkirjan avulla Omien terveyteen liittyvien voimavarojen pohdinta	Omien terveystottumusten ja elämäntapojen seuranta ja arviointi, esimerkiksi pienimuotoisesti ruoka-, uni-, liikuntapäiväkirjan avulla Omien terveyteen liittyvien voimavarojen pohdinta	Omien terveystottumusten ja elämäntapojen seuranta ja arviointi, esimerkiksi pienimuotoisesti ruoka-, uni-, liikunta- ja mielialapäiväkirjan avulla Omien terveyteen liittyvien voimavarojen pohdinta
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Ei käytetä arvosanan muodostamisen perusteena.		

T8 ohjata oppilasta tunnistamaan ja tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauksen liittyviä ilmiöitä, niihin liittyviä arvoja ja normeja sekä arvioimaan tiedon luotettavuutta ja merkitystä	7.lk Oppilas oppii tunnistamaan terveyteen ja sairauksen liittyviä ilmiöitä sekä oppii arvioimaan tiedon luotettavuutta	8.lk Oppilas oppii tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauksen liittyviä ilmiöitä sekä oppii arvioimaan tiedon luotettavuutta ja merkitystä	9.lk Oppilas oppii tarkastelemaan kriittisesti terveyteen ja sairauksen liittyviä ilmiöitä sekä oppii arvioimaan tiedon luotettavuutta ja merkitystä. Oppilas osaa eritellä ja kuvata elämäntapoihin liittyviä eettisiä kysymyksiä.
---	--	---	---

<p>S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri</p>	<p>Terveystottumuksiin liittyvien ilmiöiden tarkastelu</p> <p>Terveyteen liittyvien valintojen merkitys</p> <p>Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvän tiedon luotettavuus</p>	<p>Terveystottumusten omaksumiseen vaikuttavien tekijöiden tarkastelu</p> <p>Elämäntapoihin liittyvien valintojen seurauksien kuvaaminen ja ymmärtäminen, esimerkiksi tupakointi, päihteet</p> <p>Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvän tiedon luotettavuuden arviointi ohjatusti</p>	<p>Terveystottumuksiin liittyvien ilmiöiden muodostumisen tarkastelu</p> <p>Elämäntapoihin liittyvien valintojen seurauksien ja eettisten kysymysten pohtiminen</p> <p>Terveyteen ja hyvinvointiin liittyvän tiedon luotettavuuden itsenäinen arviointi</p>
<p>Laaja-alainen osaaminen</p>	<p>L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen</p> <p>L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu</p> <p>L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot</p> <p>L4 Monilukutaito</p> <p>L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen</p> <p>L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys</p> <p>L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen</p>		
<p>Arvioinnin kohde</p>	<p>Terveyteen ja sairauteen liittyvien ilmiöiden tarkastelu ja terveyteen liittyvän tiedon luotettavuuden arvioiminen</p>		

Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri

<p>T9 ohjata oppilasta ymmärtämään ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin, ja tieto- ja viestintäteknologian merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille</p>	<p>7.lk</p> <p>Oppilas tutustuu ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin, ja tieto- ja viestintäteknologian merkitykseen terveydelle ja hyvinvoinnille</p>	<p>8.lk</p> <p>Oppilas tarkastelee ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin, ja tieto- ja viestintäteknologian merkitystä terveydelle ja hyvinvoinnille</p>	<p>9.lk</p> <p>Oppilas hahmottaa ympäristön, yhteisöjen, kulttuurin, ja tieto- ja viestintäteknologian merkityksen terveydelle ja hyvinvoinnille</p>
<p>S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri</p>	<p>Elinympäristön terveysvaikutukset</p> <p>Esimerkkejä yhteisöjen, kulttuurin tai tieto- ja viestintäteknologian yhteyksistä terveyteen</p>	<p>Erilaisten elinympäristöjen terveysvaikutukset</p>	<p>Erilaisten elinympäristöjen terveysvaikutukset ja ihmisen mahdollisuudet vaikuttaa niihin</p> <p>Kulttuurin, yhteisöjen tai tieto- ja</p>

			viestintäteknologian yhteydet hyvinvointiin
Laaja-alainen osaaminen	L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Ympäristön terveysvaikutusten hahmottaminen		

T10 ohjata oppilasta luomaan perustaa opiskelu-, toiminta- ja työkyvylle ja sen ylläpitämiselle sekä kuvaamaan terveyspalvelujen asianmukaista käyttöä	7.lk Oppilas tutustuu opiskelu-, toiminta- ja työkykyyn vaikuttaviin tekijöihin ja oppii kuvaamaan terveyspalvelujen tarjontaa	8.lk Oppilas oppii luomaan perustaa opiskelu-, toiminta- ja työkyvylle ja sen ylläpitämiselle sekä oppii kuvaamaan terveyspalvelujen asianmukaista käyttöä	9.lk Oppilas vahvistaa perustaa opiskelu-, toiminta- ja työkyvylle ja sen ylläpitämiselle sekä osaa kuvata terveyspalvelujen asianmukaista käyttöä
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy	Opiskelu-, toiminta- ja työkykyä kuvaavat perusasiat Oman koulun ja kunnan terveyspalveluja	Opiskelu-, toiminta- ja työkykyyn vaikuttavien tekijöiden oma-kohtainen seuranta, esimerkiksi pitämällä seurantapäiväkirjaa Yhteiskunnan erilaiset terveyspalvelut ja niiden käyttö	Opiskelu-, toiminta- ja työkykyyn vaikuttavien tekijöiden oma-kohtainen seuranta ja arviointi Yhteiskunnan terveyspalvelut ja mahdollisuudet niiden asianmukaiseen käyttämiseen eri tilanteissa
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L6 Työelämätaidot ja yrittäjäyys		
Arvioinnin kohde	Työkyvyn edistämisen keinojen hahmottaminen		

T11 ohjata oppilasta ymmärtämään ja arvioidaan perheen ja omaan elämänpiiriin kuuluvien ihmisten ja yhteisöjen edustamia terveyskäsitteitä,	7.lk Oppilas oppii tarkastelemaan perheen ja omaan elämänpiiriin kuuluvien ihmisten edustamia terveyskäsitteitä.	8.lk Oppilas oppii tarkastelemaan perheen ja omaan elämänpiiriin kuuluvien ihmisten edustamia terveyskäsitteitä ja tunnistamaan niiden	9.lk Oppilas oppii tarkastelemaan omaan elämänpiiriin kuuluvien ihmisten ja yhteisöjen edustamia terveyskäsitteitä, tunnistaa niiden merkitystä itselle
--	---	---	--

tunnistamaan niiden merkitystä itselle sekä muodostamaan kuvaa itselle sopivista oppimisen keinoista	Oppilas tutustuu erilaisiin oppimisen keinoihin	merkitystä itselle sekä oppii muodostamaan kuvaa itselle sopivista oppimisen keinoista	sekä tunnistaa itselle sopivia oppimisen keinoja
S1 Terveyttä tukeva kasvu ja kehitys S2 Terveyttä tukevat ja kuluttavat tekijät sekä sairauksien ehkäisy S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri	Perheen ja lähiyhteisön terveystäyditykset Oppimista tukevia tekijöitä	Perheen ja muiden sosiaalisten yhteisöjen terveystäyditykset ja niiden vaikutus omiin terveystäydityksiin Omaa oppimista tukevien tekijöiden tunnistaminen ja kuvaaminen	Perheen ja muiden sosiaalisten yhteisöjen terveystäyditykset ja niiden merkitys itselle ja vaikutus omiin terveystäydityksiin Omaa oppimista tukevien tekijöiden hyödyntäminen ja vakiinnuttaminen
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Terveystäyditysten arviointi sekä oppimista edistävien tekijöiden hahmottaminen		

T12 tukea oppilaan valmiuksia arvioida kriittisesti terveyteen ja sairauksen liittyvää viestintää sekä eritellä yksilön oikeuksia, vastuita ja vaikutuskeinoja terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa omassa oppimisympäristössä ja lähiyhteisöissä	7.lk Oppilas tutustuu terveyteen ja sairauksen liittyvään viestintään sekä yksilön oikeuksiin, vastuuseen ja vaikutuskeinoihin terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa omassa oppimisympäristössä ja lähiyhteisöissä	8.lk Oppilas perehtyy terveyteen ja sairauksen liittyvän viestinnän oikeellisuuteen sekä yksilön oikeuksiin, vastuuseen ja vaikutuskeinoihin terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa omassa oppimisympäristössä ja lähiyhteisöissä	9.lk Oppilas arvioi kriittisesti terveyteen ja sairauksen liittyvää viestintää sekä perehtyy yksilön oikeuksiin, vastuuseen ja vaikutuskeinoihin terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa omassa oppimisympäristössä ja lähiyhteisöissä
S3 Terveys, yhteisöt, yhteiskunta ja kulttuuri	Terveystäydityksen vaikutuskeinoja Yksilön oikeudet, vastuut ja	Terveystäydityksen vaikutuskeinojen luotettavuuden ohjattua analysointia	Terveystäydityksen vaikutuskeinojen luotettavuuden pohdintaa

	vaikuttamiskeinot oman oppimisympäristön terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa	Yksilön oikeudet, vastuut ja vaikuttamiskeinot oman oppimisympäristön ja lähiyhteisön terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa	Yksilön oikeudet, vastuut ja vaikuttamiskeinot sekä niiden soveltaminen oman lähiyhteisön terveyttä ja turvallisuutta koskevissa asioissa, esimerkiksi hoitotakuu
Laaja-alainen osaaminen	L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu L3 Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot L4 Monilukutaito L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen		
Arvioinnin kohde	Terveysteen liittyvän viestinnän arviointi sekä terveyteen ja turvallisuuteen vaikuttavien keinojen tunteminen		